

Ybeltje Berckmoes lucht na zes jaar haar hart. Dankzij haar boek weten we dat ze heel wat uurtjes op

'Mislukt Kamerlid' Ybeltje Berckmoes schrijft meedogenloos boek over VVD

Ariejan Korteweg

[De Volkskrant](#)

Halbe Zijlstra is alleen maar bezig met beeldvorming. Mark Rutte ziet de liefde als een probleem. Met de PVV werden gezellige borrels gehouden. Erik Ziengs vertelt de schunnigste grappen. Joost Taverne mocht het vonnis over Wilders niet in twijfel trekken. Jeanine Hennis is 'echt een bazinnetje', Klaas Dijkhoff een blaffende generaal en Han ten Broeke wordt geen minister 'omdat er in het verleden 'iets' was voorgevallen'.

Door: Ariejan Korteweg 25 september 2017, 19:05

Blijf op de hoogte

Iedere werkdag de laatste politieke ontwikkelingen vanuit Den Haag in uw mailbox? Schrijf u hier in.

Als Kamerlid heeft Ybeltje Berckmoes bijna zes jaar lang gezwegen. Maar nadat de wegen van Kamerfractie en Berckmoes - ongetwijfeld tot beider grote opluchting - zich hebben gescheiden, lucht ze haar hart. Haar boek, dat de wonderschone titel 'Voorlichting loopt met u mee tot het ravijn' meekreeg, is de afrekening met een partijcultuur waarin voorlichting veelal het laatste woord heeft.

Toen de Volkskrant begin 2015 wilde weten wie het minst bekende Kamerlid was, leidde het onderzoek naar [Ybeltje Berckmoes-Duindam](#). De media negeerden haar, ze nam zelden deel aan een plenair debat en als je een VVD-medewerker vroeg waar haar werkkamer was, moest die diep nadenken. Had je deze ultieme backbencher eenmaal gevonden, dan vertelde ze dat ze de commissievergadering van volgende maand aan het voorbereiden was. Dankzij haar boek weten we dat ze ook heel wat uurtjes op Netflix zat. Wachtend op de Kamerbel die opriep te gaan stemmen. Sommige collega's waren in slaap gevallen, schrijft ze. Anderen 'verschenen teut in de plenaire zaal'.

Genadeloos inkijkje

Ybeltje Berckmoes-Duindam wordt als VVD-Kamerlid beëdigd in de Tweede Kamer in 2012. © ANP

Zelden een Kamerlid ontmoet dat zo niet op haar plaats was als Berckmoes. Het aardige is dat ze dat zelf volmondig toegeeft. 'Ik ben mislukt als VVD-Kamerlid. Dat weet ik ook wel', zei ze tegen De Telegraaf, dat de primeur kreeg van haar boek. Stemvee, noemt ze zichzelf.

'Klara 39', naar haar plek op de lijst. 'Onze kerntaak: stemmen wat ons werd ge-sms't.'

Met terugwerkende kracht blijkt het Kamerlidmaatschap van Berckmoes toch zijn nut te hebben gehad. Zelden werd zo'n genadeloos inkijkje geboden in het functioneren van een grote Kamerfractie. Ze is meedogenloos, bij vlagen malicieus en ongetwijfeld vervuld van rancune. Richtlijnen voor de afdeling voorlichting en werkafspraken voor de fractie, informatie die de VVD niet graag met de buitenwacht deelt, zijn als bijlagen opgenomen. Maar, en dat geeft het boek geloofwaardigheid, ook zichzelf spaart ze niet.

Lessen trekken

Ybeltje wie?

Halbe Zijlstra

De VVD zou lessen moeten trekken uit haar verhaal. Hoe is het mogelijk dat Berckmoes op de kandidatenlijst kwam? Hoe bestaat het dat ze na gebleken ongeschiktheid mocht terugkeren? In wat voor land leven we als zo iemand een burgemeesterspost krijgt aangeboden als ultieme aansporing om te vertrekken? Als wat Berckmoes beschrijft in de buurt van de werkelijkheid komt, dan verkeert de VVD in de positie die het CDA ten tijde van Lubbers had: een door de macht met blindheid geslagen partij.

Berckmoes is het tweede oud-Kamerlid dat van leer trekt tegen politieke kadaverdiscipline. Eerder beschreef Sharon Gesthuizen in Schoonheid, macht, liefde hoe toenmalig partijleider Jan Marijnissen zijn SP-fractie geen enkele ruimte gaf. Er is wel verschil: Gesthuizen probeerde de SP te veranderen door een gooi naar het voorzitterschap te doen; Berckmoes heeft zich bijna 6 jaar geschikt en hangt na haar vertrek de vuile was buiten.

Veelzeggend is de reactie van Halbe Zijlstra, toen hem maandagochtend naar het boek werd gevraagd: 'Ybeltje wie?' Berckmoes zal het niet meer deren. Die kan weer elke ochtend naar haar kippen in Julianadorp: 'Heel bewust heb ik ook geen haan. Dat

geeft maar overlast. Maar als ik een haan had gehad, had ik hem zeker Halbe genoemd.'

© ANP